

אומדן הוצאות משקי בית על תשלומי הורים – עדכון תשפ"ה

תמצית

מסמך זה נכתב לקראת דיוני ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת, והוא עוסק באישור תשלומי ההורים לשנת הלימודים תשפ"ו (2025–2026). בחוק לימוד חובה, התש"ט–1949 נקבעה הזכות לחינוך חינם של תלמיד במוסד חינוך רשמי, אולם המדינה אינה מחויבת לתת שירותי חינוך נוספים (כגון טיולים שנתיים, מסיבות סיום, ושיעורי העשרה), ולכן ההורים נדרשים לממןם. **הגם שנושא תשלומי ההורים מנוהל על ידי משרד החינוך ושתעריף התשלום נדרש מדי שנה לאישור המשרד – ובחלק מהרכיבים אף לאישור ועדת החינוך של הכנסת – אין כיום מידע על נתוני הגבייה בפועל של תשלומי הורים ברמה המשקית.** בסקירה כלכלית זו מוצגים שני אומדנים אפשריים להערכת כלל תשלומי משקי הבית על מוסדות חינוך בגילי קדם-יסודי עד כיתה י"ב (לרבות צהרונים ופנימיות). **בשנת 2025 היקף תשלומים אלה נאמד בכ-4.9 עד 8.4 מיליארדי ש"ח, ועל פי חלק מההערכות ייתכן שהוא מגיע עד לכ-10% מתקציב משרד החינוך.**

אלה עיקרי הנתונים המובאים במסמך:

- למיטב ידיעתנו, אין בישראל נתוני אמת על הגבייה בפועל של תשלומי הורים ברמה המשקית – לא של כלל התשלומים ולא של תשלום מסוג מסוים. הנתונים במסמך נסמכים על שני אומדנים המוצגים בפרקים 2 ו-3 להלן: אומדן המבוסס על נתוני הלמ"ס (בפרק 2) ואומדן עלות מרבי, המבוסס על תחשיב משרד החינוך (בפרק 3).
- על פי עיבוד שנעשה בעל סמך נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, **סך התשלומים למוסדות חינוך ששולמו על ידי משקי הבית שיש להם ילדים במערכת החינוך (בגילי קדם-יסודי עד כיתה י"ב) בשנת 2025 מוערך בכ-8.4 מיליארד ש"ח, לרבות תשלומי הורים וכן תשלומים לצהרונים ולפנימיות.**
- מתוך הסכום הכולל, **בשנת 2025 כ-5.2 מיליארד ש"ח שולמו בעבור שירותי חינוך במסגרת יום הלימודים הפורמלי, כלומר בשעות הלימודים הרגילות, ואפשר לראות בהם, בקירוב, אומדן של תשלומי ההורים כהגדרתם בחוזר מנכ"ל.**
- נוסף על זה, **בשנת 2025 שילמו משקי הבית כ-3.1 מיליארד ש"ח למוסדות חינוך על פעילות שנעשתה לאחר שעות הלימודים הפורמליות את הסכומים הללו: כ-2.9 מיליארד ש"ח בעבור צהרונים ועוד כ-180 מיליון ש"ח לתלמידים בפנימיות.**
- אומדן העלות המרבית בשנת הלימודים תשפ"ה (2024–2025), **בעבור תשלומי חובה ורשות בלבד** (ללא תוכניות לימודים נוספות ורכישה מרצון) **הוא 1.87 מיליארד ש"ח, לכלל תלמידי מערכת החינוך, בהתבסס על הסכומים שאושרו לגבייה ונתוני משרד החינוך.**

- מכלל תשלומי רשות, העלות הגבוהה ביותר היא בעבור טיולים. עלות זו בשנת הלימודים תשפ"ה נאמדת בכ- **663 מיליון ש"ח**.

- **תשלומי החובה** (ביטוח תאונות אישיות) בשנת תשפ"ה מוערכים בכ- **181 מיליון ש"ח**.

להרחבה על סוגי תשלומי הורים והסכומים המאושרים לגבייה בחלוקה למאפייני מוסדות החינוך, אפשר לקרוא את מסמך מרכז המחקר והמידע של הכנסת העדכני בנושא מיוני 2025.

1. מבוא

הזכות לחינוך חינם במוסד חינוך רשמי מעוגנת בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949. עם זאת, שירותים נלווים – כגון טיולים שנתיים, מסיבות סיום, שיעורי העשרה, ותוכניות לימודים נוספות – אינם כלולים בזכות זו, ולכן ההורים נדרשים לממןם.

במערכת החינוך נהוגים כמה סוגים של תשלומי הורים; אחת הדרכים לסווג תשלומי הורים היא לפי הצורך באישור ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת: תשלומים התלויים באישור הוועדה, ובהם תשלומי חובה, תשלומי רשות ותשלומים עבור הזנה;¹ תשלומים שאינם תלויים באישור הוועדה, אך מובאים לידיעתה, כגון תוכניות לימודים נוספות (להלן: "תל") ורכישת שירותים מרצון.

מדי שנה מפרסם משרד החינוך חוזר מנכ"ל לקראת פתיחת שנת הלימודים, ובין היתר מפורטים בו סכומי התשלומים המרביים המותרים לגבייה לכל סוגי התשלומים, בחלוקה לפי רכיב התשלום ולפי שכבת הגיל של התלמיד, מגני הילדים ועד כיתה י"ב. נוסף על כך, בנוהלי המשרד נקבע כי מוסדות חינוך מסוימים רשאים לגבות תשלומי הורים מוגברים, מעבר לרמות התשלום שאושרו לכלל המערכת. תשלומים אלה נגבים, בין היתר, בעבור תוכניות לימודים נוספות בבתי ספר ייחודיים או תורניים, וכן בעבור מקצועות הנלמדים ברמה מוגברת בחטיבות העליונות.

בהמשך לפרסום השנתי של המשרד באשר לסכומים המותרים לגבייה, מוסד חינוך המבקש לגבות תשלומים מההורים, נדרש לדווח על כך למשרד החינוך באמצעות מערכת "אפיק", ולקבל ממנו אישור לגבות את הסכומים המבוקשים. למרות זאת, הנתונים במערכת אפיק, הפתוחה לציבור, משקפים רק את הסכומים המאושרים לגבייה ולא את הסכומים הנגבים בפועל, אשר במקרים רבים הם שונים זה מזה.²

מדי שנה מפרסם
משרד החינוך חוזר
מנכ"ל לקראת
פתיחת שנת
הלימודים ובו, בין
היתר, סכומי תשלומי
ההורים המרביים
המותרים לגבייה

מוסד חינוכי המבקש
לגבות תשלומים
מההורים נדרש לקבל
אישור ממשרד
החינוך באמצעות
מערכת אפיק. אולם,
נתוני המערכת
משקפים רק את
הסכומים המאושרים
לגבייה ולא את נתוני
הגבייה בפועל

¹ **תשלום חובה:** ביטוח תאונות אישיות; **תשלומי רשות:** סל תרבות, השאלת ספרי לימוד, טיולים, מסיבות סיום ומסיבות במהלך השנה, ועד הורים יישובי, ארגון הורים ארצי; **הזנה:** הזנה במוסדות הלימודים שבהם מסופקים שירותי הזנה.

² הפער בין הסכומים המאושרים לבין הסכומים הנגבים בפועל יכול להיווצר בשל אי-מיצוי הגבייה מההורים, בעקבות הנחות שניתנות למשפחות העונות על קריטריונים מסוימים ונוכח פעילות בית-ספרית נוספת שלא מומשה במלואה או שבוטלה, ועל כן לא נגבה בגינה תשלום.

על פי מיטב ידיעתנו, מוסדות החינוך לא נדרשים לדווח במערכת זו על הגבייה בפועל, ומשכך למשרד אין נתוני אמת על הגבייה. בתשובה על שאלתנו בנושא, משרד החינוך סיפק אומדן של עלות נורמטיבית מרבית (המוצגת בפרק 3 להלן), אך לא מסר נתונים או הערכות על הגבייה בפועל.³

במשך השנים נכתבו מסמכים רבים במרכז המחקר והמידע של הכנסת שעסקו בהיבטים נוספים בנושא דנן, ובהם סוגי תשלומי הורים, ניתוח תשלומי הורים על פי פיקוח ומצב חברתי-כלכלי, תשלומי הורים מוגברים, הוצאות של משקי הבית על חינוך ועוד. הרחבה בנושא אפשר אפוא למצוא במסמכים שבקישורים בהערות השוליים בתחתית העמוד.⁴

2. אומדן עלות הוצאות ההורים על מוסדות חינוך, בהתבסס על נתוני הלמ"ס

סקר הוצאות משקי הבית של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה נערך מדי שנה ומוציגים בו דיווחים של משקי הבית שנאספו במדגם מייצג, על הוצאות בגין רכישת מוצרים ושירותים בקטגוריות שונות. האומדן שאנו מביאים כאן מבוסס על נתוני הסקר של שנת 2022, שהם הנתונים המעודכנים הזמינים בעת הכנת המסמך.⁵ לבקשת מרכז המחקר והמידע של הכנסת נערך עיבוד מיוחד של תוצאות הסקר ובו נכללו רק הוצאות של משקי הבית על מוסדות חינוך ורק בקרב משקי הבית שיש להם ילדים בגיל הלימוד במערכת החינוך, מקדם-יסודי ועד כיתה י"ב.⁶ בהקשר זה, יש להעלות סוגיה מתודולוגית חשובה והיא שאלת ההלימה בין ההוצאות המדווחות בסקר לבין תשלומי ההורים במובנם המינהלי-משפטי, וכהגדרתם בחוזר מנכ"ל משרד החינוך. אין לשלול את האפשרות כי יש פערים בין השניים, בין אם בשל הסתמכות על דיווח עצמי של ההורים, המושפע מהבנה סובייקטיבית של השאלה, בין אם בשל תשלומים הנגבים שלא באישור וחורגים מהמותר, ובין אם בשל סכומים אחרים שמועברים למוסדות החינוך ואינם מוגדרים תשלומי הורים על פי חוזרי המנכ"ל.

באומדן נעשתה
הבחנה בין תשלומים
למוסדות חינוך
במסגרת יום
הלימודים הפורמלי,
לבין מסגרות
הפועלות לאחר שעות
הלימודים, ובהן
צהרונים ופנימיות

³ מינהל כלכלה ותקציבים, משרד החינוך, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 21 ביולי 2025.

⁴ מסמכים של מרכז המחקר והמידע של הכנסת: אסף ויניגר, [תשלומי הורים במערכת החינוך](#), דצמבר 2022; אסף ויניגר, [מידע תמציתי לקראת הדיון בנושא תשלומי הורים במערכת החינוך](#), יוני 2023; אסף ויניגר, [ניתוח תשלומי ההורים שאושר למוסדות החינוך לגבות בשנת תש"פ \(2019/20\)](#), יוני 2021; נטע משה, [הוצאה פרטית של משקי בית בעבור שירותי חינוך לתלמיד](#), פברואר 2022; נטע משה, [אומדן עלות ראשוני של הארכת יום הלימודים וביטול תשלומי הורים \(רשות\) לתלמידי בתי הספר היסודיים וחיטבות הביניים](#), מרץ 2022; נטע משה, [אומדן הוצאות משקי בית על תשלומי הורים – עדכון תשפ"ב](#), אוגוסט 2022.

⁵ סקר הוצאות משקי הבית לשנת 2022 מבוסס על 5,478 משקי בית משיבים המייצגים כ-2.92 מיליון משקי בית. איסוף הנתונים נעשה על ידי דיווח עצמי של המשתתפים בסקר, ולכן, כפי שמפרטת הלמ"ס במבוא לסקר, ייתכנו אי-דיוקים שונים בתשובות העלולים לגרום להטיות באומדני הסקר. הלמ"ס, הכנסות והוצאות משק הבית, נתונים מסקר הוצאות משק הבית 2022, [מבוא](#), 20 בפברואר 2025.

⁶ יש פרסום נוסף של הלמ"ס המבוסס על סקר הוצאות משקי בית ובו מחושבים נתוני ההוצאה הפרטית לתלמיד בודד: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, [הוצאה פרטית \(של משקי בית\) לתלמיד בעבור שירותי חינוך ב-2022](#), דצמבר 2024. באומדן זה בחרנו להשתמש בנתוני הסקר המקוריים ברמת משק הבית, המקלים על חישוב ההוצאה המשקית, ולא בנתוני הפרסום האמור, שנעשתה בהם המרה מנתוני משקי בית לנתוני תלמיד יחיד. בפרסום האמור יש תנודתיות ניכרת במשך השנים, חרף היעדר שינוי ניכר בסכומי תשלומי ההורים המאושרים לגבייה, המקשה על השימוש בו לצורכי מסמך זה מבחינה מתודולוגית.

עם זאת, יש חשיבות לנתוני האומדן בשיח הציבורי באמידת סדרי הגודל ברמה המשקית של תשלומי הורים המאושרים לגבייה; ובהצגת תמונת המצב המשוקפת על ידי הציבור באשר לסכומים שהם נדרשים לשלם בגין חינוך.

לצד זאת יודגש כי הסעיפים שנבחרו לאומדן הם המצומצמים ביותר שהיה אפשר לאפיין, והם כוללים רק הוצאות שדווחו ככאלו המשולמות ישירות למוסדות החינוך. לא ייסקרו במסמך סעיפים אחרים שבאו לידי ביטוי בסקר בכל הקשור לשירותי חינוך, ובהם רכישת כלי כתיבה וספרי לימוד, תשלום על שיעורי עזר וחוגים.

לבקשת מרכז המחקר והמידע של הכנסת העיבוד הבחין בין הוצאות על מוסדות חינוך עליהן דיווחו ההורים **במסגרת יום הלימודים הפורמלי** – גני ילדים, החינוך היסודי וחטיבת ביניים ועד תיכונים – ואשר אפשר לראות בהן, בקירוב, תשלומי הורים במובנם המינהלי-משפטי, ובין **מסגרות לאחר יום הלימודים הפורמלי**, ובהן צהרונים ופנימיות.

אמנם בכל הקשור למסגרות החינוך לאחר יום הלימודים הפורמלי, לא נהוג להשתמש במונח "תשלומי הורים", אך בעבור הורים רבים התשלום עבורן כרוך בשליחת הילדים למסגרות הבוקר הפורמליות, ועל כן ניתן לראות בהן כתשלומים של משקי הבית על מסגרות חינוך. נתוני האומדן מוצגים בלוח 1 להלן. יובהר שייתכן שבמשק בית אחד יהיו ילדים בשלבי חינוך שונים.

לוח 1: אומדן עלות הוצאות משקי בית על מוסדות חינוך (2022)⁷

שלב חינוך	משקי בית במדגם	משקי בית באוכלוסייה	הוצאה משקית שנתית (במיליוני ש"ח)
יום לימודים פורמלי			
גן חובה וטרום חובה	621	329,369	733.3
חדר וכותאב	48	19,500	94.1
בית ספר יסודי	1,324	659,039	1,955.0
חטיבת ביניים	607	301,835	744.7
תיכון עיוני	837	361,213	1,295.5
תיכון חקלאי או מקצועי	58	25,397	57.3
ההוצאה של משקי בית – יום לימודים פורמלי, 2022			
4,879.8			
ההוצאה של משקי בית – יום לימודים פורמלי, 2025 (נתון מעובד)			
5,236.5			
אחרי שעות הלימודים הפורמליות			
צהרון	570	280,827	2,759.1
תשלום לפנימייה	59	19,430	168.9
סך הוצאה של משקי בית – אחרי שעות הלימודים הפורמליות, 2022			
2,928.0			
סך הוצאה של משקי בית – אחרי שעות הלימודים הפורמליות, 2025 (נתון מעובד)			
3,142.0			
ההוצאה של משקי בית על מוסדות חינוך, 2022			
7,807.8			
ההוצאה של משקי בית על מוסדות חינוך, 2025 (נתון מעובד)			
8,378.5			

⁷ עיבוד מרכז המחקר והמידע של הכנסת לנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בנושא "הוצאות משקית בית על שירותי חינוך" שהתקבלו ביום 26 במרץ 2025. קצב גידול משקי הבית חושב כממוצע על פני עשור ועל בסיסו חושב האומדן של גידול שנתי עתידי בשיעור של 1.0238 בשנה. מספר משקי הבית: הלמ"ס, **משקי בית – נתונים נבחרים**, 2023.

בלוח 1 אפשר לראות כי **אומדן ההוצאה המשקית של משקי הבית על מוסדות חינוך בשנת 2022 הוא כ-7.8 מיליארד ש"ח, וממנו כ-4.9 מיליארד לשירותי חינוך ביום הלימודים הפורמלי**. בחלוקה לשלבי חינוך, כ-1.9 מיליארד ש"ח שולמו למוסדות חינוך בשלב חינוך יסודי; כ-1.3 מיליארד ש"ח לתיכונים (עיוני, חקלאי ומקצועי); כ-827 מיליון ש"ח לגני ילדים ולמסגרות מקבילות (טרם-חובה, חובה, כותאב וחדר); כ-745 מיליון ש"ח לחטיבות ביניים.

נוסף על כך, בשנת 2022 משקי הבית שילמו כ-2.9 מיליארד ש"ח למוסדות חינוך לאחר שעות הלימודים הפורמליות: כ-2.8 מיליארד ש"ח בעבור צהרונים ועוד כ-170 מיליון ש"ח לתלמידים בפנימיות. ההבדלים בין שלבי החינוך נובעים משוני במספר שנות הלימוד ועל כן שוני במספר התלמידים הכולל באותו שלב, וכן משוני בהיקפי תשלומי ההורים המאושרים לגבייה בכל שכבת גיל.

האומדן מבוסס על סקר הוצאות משקי הבית לשנת 2022, שהוא הסקר העדכני ביותר. על פי הערכת מרכז המחקר והמידע של הכנסת ובהינתן קצב גידול מספר משקי הבית באוכלוסייה, **היקף הוצאות הורים לילדים על תשלומים למוסדות החינוך בשנת 2025 נאמד בכ-8.4 מיליארד ש"ח, שמהם כ-5.2 מיליארד ש"ח שולמו בעבור שירותי חינוך במסגרת שעות הלימודים הפורמליות (ללא צהרון ופנימייה)**. בהינתן שתקציב משרד החינוך לשנת 2025, הוא כ-90 מיליארד ש"ח (סעיף 20), **היקף הוצאות ההורים על מוסדות חינוך מוערך בכ-10% מתקציב המשרד לשנה זו**.⁸

כמוזכר לעיל, מסמך זה הוא מסמך עדכון למסמכים קודמים. המסמך האחרון בנושא פורסם באוגוסט 2022 והוצג בו נתוני סקר הוצאות משקי בית לשנת 2019.⁹ מהשוואת נתוני גידול אוכלוסיית התלמידים בין שנות הסקרים (תשע"ט ותשפ"ב), ומכלל ההוצאה של תשלומי הורים שנאמדה על בסיס נתוני הסקר, המוצגים בלוח 2 מטה, אפשר ללמוד כי **קצב הגידול של התלמידים וסכום ההוצאה המשקית דומה: 5.2% עד 5.9%**. עם זאת, כפי שצוין במסמך הקודם, בשנת 2019 שונתה שיטת האמידה של הסקר, ועל כן יש קושי מתודולוגי בהצגת והשוואת נתוני שנים קודמות.¹⁰

לוח 2: גידול בהוצאות הורים ומספר התלמידים בשנים 2019 עד 2022; תשע"ט עד תשפ"ב¹¹

שיעור גידול	תשפ"ב/2022	תשע"ט/2019	
5.9%	2,448,533	2,312,228	מספר תלמידים (קדם-יסודי עד כיתה י"ב)
5.2%	4.879	4.639	אומדן הוצאה משקי (במיליארד ש"ח) בשעות הלימודים הפורמליות (ללא צהרון ופנימייה)

⁸ נטע משה, [מבט על תקציב משרד החינוך לשנת 2025](#), מרכז המחקר והמידע של הכנסת, מרץ 2025.

⁹ נטע משה, [אומדן הוצאות משקי בית על תשלומי הורים – עדכון תשפ"ב](#), מרכז המחקר והמידע של הכנסת, אוגוסט 2022.

¹⁰ שם.

¹¹ נתוני תלמידים: משרד החינוך, [במבט רחב – מספרים על החינוך](#), כניסה: 26 במאי 2025. הוצאה משקית: עיבוד מרכז המחקר והמידע של הכנסת על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בנושא: הוצאות משקית בית על שירותי חינוך, שהתקבלו ב-26 במרץ 2025 וב-3 באוגוסט 2022, וכמוצג במסמך קודם. ראו נטע משה, [אומדן הוצאות משקי בית על תשלומי הורים – עדכון תשפ"ב](#), אוגוסט 2022.

היקף הוצאות הורים לילדים על תשלומים למוסדות החינוך בשנת 2025 נאמד בכ-8.4 מיליארד ש"ח, שמהם, ההוצאה על מסגרות החינוך ביום הלימודים הפורמלי מוערכת בכ-5.2 מיליארד ש"ח

היקף הוצאות ההורים על מוסדות חינוך בשנת 2025 (לרבות צהרונים ופנימיות) מוערך בכ-10% מתקציב המשרד לאותה שנה

3. אומדן נורמטיבי מרבי לתשלומי הורים בהתבסס על נתוני משרד החינוך

דרך נוספת לאמוד את כלל תשלומי ההורים ברמה המשקית היא הערכת העלות הנורמטיבית המרבית, כלומר מלוא הסכום הנדרש האפשרי לתשלום בעבור כלל התלמידים, ובהנחה שהסכום אכן שולם בעבורם. צורת חישוב זו מבוססת על תשובות שניתנו ממשרד החינוך בשנים קודמות (2017 ו-2022), וכן על תשובה עדכנית מיולי 2025.

באומדן נורמטיבי מחושבת העלות המרבית לכל שכבת גיל בהינתן מספר התלמידים, סוגי התשלומים המאושרים לגבייה, וגובהם המותאם לאותה שכבה. הקושי המרכזי בשיטה זו הוא שידוע כי חלק מהרכיבים לא נגבים במלואם, וכי לא בכל מוסדות החינוך נערכת גבייה. אי-לכך האומדן מחולק לרכיבי רשות וחובה – אשר ככלל נגבים בשיעורים גבוהים – ולרכיבים אחרים (רכישה מרצון ותל"ן) אשר לא בכל בתי הספר הם נגבים מלכתחילה, ויש הבדלים ניכרים בסכומי הגבייה בקרב בתי הספר שגובים.

הבחנה זו גם תואמת את החלוקה בין תשלומים המאושרים על ידי ועדת החינוך של הכנסת (חובה ורשות), ובין יתר התשלומים אשר להם לא נדרש אישורה.

בלוח 3 מוצג תחשיב משרד החינוך שנמסר לבקשת מידע של מרכז המחקר והמידע של הכנסת. התחשיב אינו כולל את נתוני מוסדות הפטור.

לוח 3: אומדן עלות מרבי של תשלומי הורים – תחשיב משרד החינוך, תשפ"ה (במיליוני ש"ח)¹²

אומדן תשלומי הורים	תשלומי הורים שאינם חובה ורשות*			עלות חובה ורשות				שלב חינוך
	סה"כ	תל"ן*	קנייה מרצון	סך הכול	רשות כולל ספרי לימוד	רשות – ללא ספרי לימוד	חובה	
522.3	386.0	319.2	66.8	136.3	-	97.3	39.0	גני ילדים
286.4	193.9	151.2	42.7	92.6	47.8	32.3	12.5	כיתה א'
285.2	193.1	150.5	42.5	92.2	47.6	32.1	12.4	כיתה ב'
291.6	194.4	151.6	42.8	97.1	48.0	36.7	12.5	כיתה ג'
284.4	189.7	147.9	41.8	94.8	46.8	35.8	12.2	כיתה ד'
302.1	187.6	146.3	41.3	114.5	46.3	56.2	12.1	כיתה ה'
327.4	182.4	142.2	40.2	145.1	45.0	88.4	11.7	כיתה ו'
406.0	241.6	169.6	72.0	164.5	44.8	108.0	11.7	כיתה ז'
400.4	238.2	167.2	71.0	162.2	44.2	106.5	11.5	כיתה ח'
432.5	243.8	171.1	72.6	188.7	45.2	131.7	11.8	כיתה ט'
440.6	249.9	179.6	70.3	190.7	50.0	129.3	11.4	כיתה י'
443.9	251.8	181.0	70.8	192.2	50.4	130.3	11.5	כיתה י"א
434.2	233.6	167.9	65.7	200.6	46.7	143.2	10.7	כיתה י"ב
4,857.1	2,985.8	2,245.2	740.6	1,871.4	562.7	1,127.7	180.9	סך הכול

* ללא תשלומים מוגדלים (תל"ן ייחודי ותורני, ותשלום מוגבר למקצועות לימוד בחטיבה העליונה).

¹² תשובת משרד החינוך על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 21 ביולי 2025 ועיבוד מרכז המחקר והמידע של הכנסת. מספר התלמידים שנכלל באומדן: 2,478 מיליון תלמידים מגני הילדים ועד י"ב, ללא מוסדות הפטור.

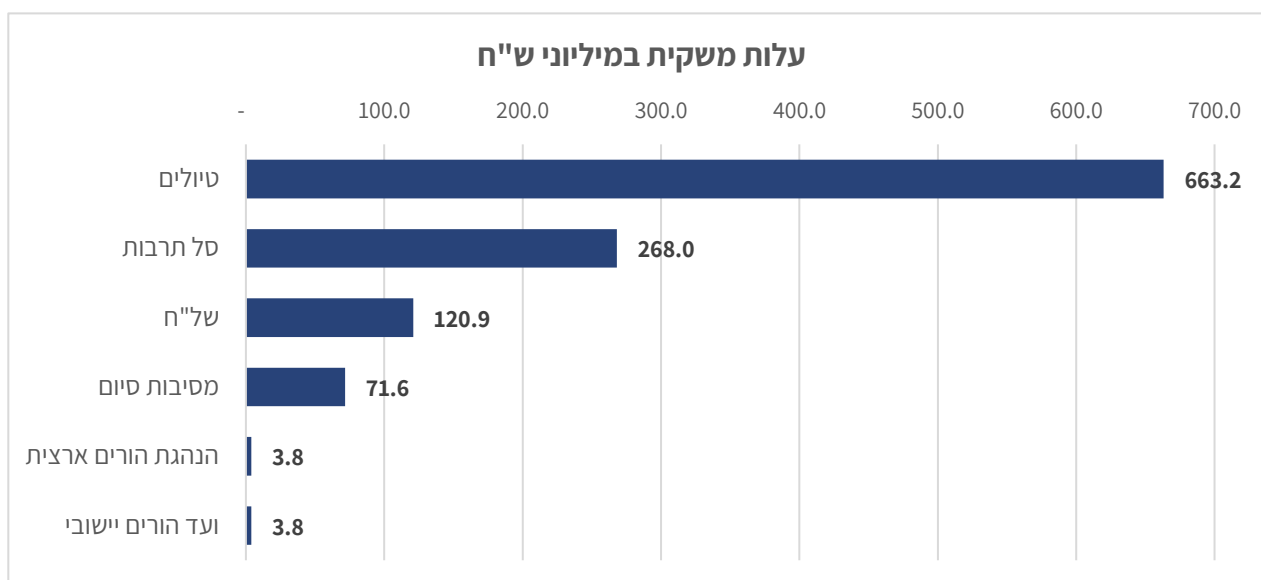
העלות המרבית
לתשלומי הורים
נאמדת על ידי משרד
החינוך בכ-4.86
מיליארד ש"ח בשנת
הלימודים תשפ"ה,
שמהם כ-1.87
מיליארד ש"ח
לתשלומי חובה
ורשות

התשלום בגין ביטוח
תאונות אישיות
(תשלום חובה) בשנת
הלימודים תשפ"ה
מוערך בכ-181 מיליון
ש"ח

בלוח 3 אפשר לראות כי העלות המרבית לתשלומי הורים נאמדת על ידי משרד החינוך בכ-4.86 מיליארד ש"ח בשנת הלימודים תשפ"ה (2024-2025), שמהם כ-1.87 מיליארד ש"ח לתשלומי חובה ורשות, כ-181 מיליון ש"ח תשלום חובה בגין ביטוח תאונות אישיות, כ-563 מיליון ש"ח תשלום רשות בעבור ספרי לימוד, ועוד כ-1.12 מיליארד ש"ח תשלומי רשות (ללא ספרי לימוד). משמעות העובדה שתשלומי ההורים מוערכים בכ-5 מיליארד ש"ח (על פי שתי השיטות, כמובא בלוחות 1 ו-2) היא שתשלומי החובה והרשות הם כ-35% עד 40% מכלל תשלומי ההורים הנגבים בשנה, ואילו התשלומים הנוספים בעבור תל"ן ורכישת שירותים מרצון, שאינם מאושרים על ידי ועדת החינוך של הכנסת, הם החלק העיקרי – יותר מ-60% מסך הגבייה. עוד אפשר לראות בנתונים שבלוח, כי התשלום המצרפי עולה עם שכבת הגיל: בשנת הלימודים תשפ"ה (2024-2025) באומדן המרבי תלמידי י"ב שילמו כ-430 מיליון ש"ח בשנה לעומת כ-286 מיליון ש"ח לכיתות א' באותה שנה.¹³

בתרשים 1 להלן מוצג פילוח של תשלומי הרשות, על פי השירות שבעבורו נגבה התשלום: טיולים, סל תרבות, של"ח, מסיבת סיום, הנהגת הורים וועד הורים יישובי (אומדן עלות השאלת ספרי לימוד הוצג בלוח 2 לעיל). תחשיב זה נעשה על ידי מרכז המחקר והמידע של הכנסת, והוא כולל גם את תלמידי מוסדות הפטור, ועל כן סך הסכום גבוה במעט מהמוצג בלוח 2. הנתונים מוצגים כעלות משקית מרבית, במיליוני ש"ח לשנת הלימודים תשפ"ה.

תרשים 1: פילוח אומדן עלות מרבי של תשלומי רשות על פי פעילות, תשפ"ה (במיליוני ש"ח)¹⁴

¹³ הסכום הגבוה בשכבת י"ב מוסבר על ידי הגבייה בעבור מסיבת הסיום, טיול שנתי הכולל שני לילות, תשלומי סל תרבות, השאלת ספרי לימוד, רכישה מרצון ותל"ן המאושרים במדרגה הגבוהה ביותר. לפירוט ראו: משרד החינוך, [חוזר מנכ"ל תשלומי הורים לשנת הלימודים התשפ"ה](#), 6 במרץ 2025.

¹⁴ מספרי תלמידים בשנת הלימודים תשפ"ה: משרד החינוך, [במבט רחב – מספרים על החינוך](#), כניסה: 11 במאי 2025; תשלומי הורים: משרד החינוך, [תשלומי הורים לשנת הלימודים תשפ"ה](#), 6 במרץ 2025. עיבוד מרכז המחקר והמידע של הכנסת את נתוני משרד החינוך.

בפעילויות שבגינן
נדרשים תשלומי
רשות מהורים, העלות
המשקית הגבוהה
ביותר היא בעבור
טיולים, כ-663.2
מיליון ש"ח בשנת
תשפ"ה

בתרשים 1 אפשר לראות כי בפעילויות שבגינן נדרשים תשלומי רשות מהורים, העלות המשקית הגבוהה ביותר היא בעבור טיולים – כ-663.2 מיליון ש"ח בשנת תשפ"ה, ואחריה בעבור סל תרבות – כ-268 מיליון ש"ח, ללימודי של"ח – כ-120.9 מיליון ש"ח, למסיבות סיום – כ-71.6 מיליון ש"ח, ולהנהגת הורים ארצית ולוועד הורים יישובי – כ-3.8 מיליון ש"ח כל אחד.